

Μερικές διαφορικές εξισώσεις

Τεστ εξάσκησης

1. Θεωρούμε την εξίσωση $tu_x - xu_t = 0$ για τη συνάρτηση $u(x, t)$ στο $\Omega = \mathbb{R} \times (0, \infty)$. Για καθεμία από τις εξής συνοριακές συνθήκες, να εξεταστεί αν έχει λύση και αν έχει να υπολογιστεί.

(α) $u(x, 0) = \cos x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

(β) $u(x, 0) = x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

(γ) $u(x, 0) = x$ για κάθε $x > 0$.

2. Θεωρούμε το πρόβλημα αρχικών τιμών

$$\begin{aligned} u_t + uu_x &= 0 & \text{στο } \Omega &:= \mathbb{R} \times (0, \infty), \\ u(x, 0) &= \phi(x) & \text{για κάθε } x &\in \mathbb{R}, \end{aligned}$$

όπου $\phi(x) = \mathbf{1}_{(-\infty, 0)}(x) + (1 - x)\mathbf{1}_{[0, 1)}(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

(α) Να βρεθούν οι χαρακτηριστικές καμπύλες του προβλήματος (καμπύλες στο $\bar{\Omega}$). Ειδικότερα, για κάθε $x_0 \in \mathbb{R}$ να βρεθεί η καμπύλη που διέρχεται από το $(x_0, 0)$.

(β) Ποιος είναι ο χρόνος θραύσης t^* ; Να προσδιοριστεί η λύση της εξίσωσης στο $\mathbb{R} \times [0, t^*)$.

3. Να λυθεί η

$$\begin{aligned} u_x + u_t + u^2 &= 0, \\ u(x, 0) &= f(x), \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}, \end{aligned}$$

στο μέγιστο υποσύνολο του $H = \mathbb{R} \times [0, \infty)$ που αυτό είναι δυνατόν. Η f είναι μια δεδομένη συνεχώς παραγωγίσιμη συνάρτηση.

(α) Αν $f(x) \geq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να δειχθεί ότι η λύση ορίζεται σε όλο το H .

(β) Αν υπάρχει $x_0 \in \mathbb{R}$ με $f(x_0) < 0$ τότε υπάρχει $t_0 \in (0, \infty)$ ώστε $\lim_{t \rightarrow t_0^-} u(x_0, t) = -\infty$.

(γ) Αν η f είναι κάτω φραγμένη, να δειχθεί ότι υπάρχει ένα μέγιστο $\tau \in (0, \infty]$ ώστε η λύση να υπάρχει στο $\mathbb{R} \times [0, \tau)$. Να προσδιοριστεί το τ .

4. Να αναχθεί η εξίσωση $u_{xx} - 4u_{xt} + 6u_{tt} = 0$ σε εξίσωση της μορφής $U_{\xi\xi} + U_{\eta\eta} = 0$ όπου $U(\xi, \eta) = u(x(\xi, \eta), t(\xi, \eta))$ για κατάλληλες γραμμικές συναρτήσεις $x(\xi, \eta), t(\xi, \eta)$.

5. Θεωρούμε τη συνάρτηση $f : [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = x + 1$ για κάθε $x \in [-1, 1]$.

(α) Να προσδιοριστεί το ανάπτυγμα Fourier της f στο $[-1, 1]$.

(β) Αν $S_n f(x)$ το n -οστό μερικό άθροισμα στο x της σειράς Fourier από το (α), ποια είναι η τιμή του ορίου $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n f(x)$ για $x = 1/2$ και $x = -1$.

6. Να λυθεί το πρόβλημα αρχικών/συνοριακών τιμών

$$\begin{aligned} u_{tt} &= 4u_{xx} & \text{στο } \Omega &:= (0, \pi) \times (0, \infty), \\ u_x(0, t) &= u_x(\pi, t) = 0 & \text{για } t > 0, \\ u(x, 0) &= \sin^2 x - \cos(3x) + 1 & \text{για } x \in \mathbb{R}, \\ u_t(x, 0) &= -2 \cos(7x) + 5 & \text{για } x \in \mathbb{R}, \end{aligned}$$

7. Έστω $\Omega \neq \emptyset$ κλειστό, φραγμένο, και συνεκτικό υποσύνολο του $\mathbb{R}^2$ του οποίου το σύνορο $\partial\Omega$, είναι μια C^1 κανονική καμπύλη. Έστω $u \in C^1(\bar{\Omega}) \cap C^2(\Omega)$ ώστε για κάποια σταθερά $k \in \mathbb{R}$ να ισχύει

$$\begin{aligned} \Delta u + ku &= 0 & \text{στο } \Omega, \\ \frac{\partial u}{\partial n} &= 0 & \text{στο } \partial\Omega, \end{aligned}$$

όπου n είναι το μοναδιαίο διάνυσμα κάθετο στο $\partial\Omega$ με κατεύθυνση προς το εξωτερικό του Ω .

(α) Αν $k = 0$, να δειχθεί ότι η u είναι σταθερή συνάρτηση.

(β) Αν $k < 0$, να δειχθεί ότι η $u \equiv 0$.

8. Θεωρούμε το πρόβλημα αρχικών τιμών

$$\begin{aligned} u_t &= 2u_{xx} - 3u && \text{στο } \Omega := \mathbb{R} \times (0, \infty), \\ u(x, 0) &= \sin x && \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}. \end{aligned}$$

(α) Προσδιορίστε κατάλληλο $r \in \mathbb{R}$ ώστε η $v(x, t) = e^{rt}u(x, t)$ να ικανοποιεί το πρόβλημα αρχικών τιμών

$$\begin{aligned} v_t &= 2v_{xx} && \text{στο } \Omega, \\ v(x, 0) &= \sin x && \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}. \end{aligned}$$

(β) Εκφράστε σε ολοκληρωτική μορφή μια φραγμένη λύση του τελευταίου προβλήματος και δείξτε ότι ικανοποιεί $|v(x, t)| \leq 1$ για κάθε $(x, t) \in \Omega$.

9. Θεωρούμε το πρόβλημα αρχικών/συνοριακών τιμών

$$\begin{aligned} u_t &= 2u_{xx} + u_x + f(x, t) && \text{στο } \Omega := (0, 1) \times (0, \infty), \\ u_x(0, t) &= g(t) && \text{για κάθε } t > 0, \\ u(1, t) &= h(t) && \text{για κάθε } t > 0, \\ u(x, 0) &= k(x) && \text{για κάθε } x \in [0, 1], \end{aligned}$$

όπου f, g, h, k είναι δεδομένες συναρτήσεις. Να δειχθεί ότι το πρόβλημα έχει το πολύ μία λύση.

Σχόλια

- 2.** Μελετήστε το παράδειγμα 1.12 στο βιβλίο των Ακρίβη-Αλικάκου και τη συζήτηση που προηγείται.
- 7.** Τύπος Green. Παράγραφος 7.1.
- 9.** Με τη μέθοδο ενέργειας.